

T A B U L A X X I I .
D E
V E R O .

Doctrina de VERO non est aliena à Metaphysicā trattatione, quia perinde ac alii termini universales res naturales, transcendit. Est autem (α) VERITAS conformitas (quoad re-präsentationem) Intellectus (actus intellectus) cum re. Eteft (β)

*In secundâ mentis operationē, quæ dicitur *compositio & divisio*, & in ei respondente oratione enunciatiâ, in quâ ipsâ quoque vel *compositio* fit, vel *divisio* seu *remotio* prædicati à subjectō. Dici autem solet à nonnullis veritas complexa, quia ineſt in complexis tūm conceptibus, tūm vocibus. Et est veritas absolutè & propriè diſta. A veritate ut & ab oppositâ falsitate denominantur.*

1. Secunda mētis operatio.
(γ)

2. Oratio Enūciativa. Et quidem utraque

* Hic notari debet, quod *veritas* in hoc consistat, quod *componuntur*, quæ in re unum sunt, ut si dicam vel *concipiam*, *ignem urere*, aut dividuntur ea, quæ in re unum non sunt, ut si dicam, hominem non esse lapidem. Componi dicuntur h. l. illa, quæ in propositione per verbum *Est* conjunguntur, & quorum unum de alterō affirmatur; illa autem dividi dicuntur, quæ in propositione per particulam negantem à se invicem divelluntur, vel quorum unum, negatur de alterō in propositione, ut in hac propositione, *homo non est lapis*.

** Falsitas in hoc consistit, quod *componuntur* ea, quæ in re non sunt unum, ut si dicam, *hominem esse lapidem*, vel dividuntur ea, quæ sunt unum, ut, si dicam, hominem non esse animal.

3. Res ipsæ, ubi notandum

I. Quod denominantur

I. ABSOLUTE. Illud autem denominatur *absolutè* ab alterō, de quō prædicatur alterū sine ullō aliō additō vocabulō, & quidem in concretō e. gr. *ignis* denominatur à calorē *absolutè*, quia de igne prædicatur calor in concretō, nempe calidum esse, & quidem sine ullō aliō additō vocabulō, ut cum dico: *ignis est calidus*: Ita etiam propositiones appellantur à veritate & oppositâ falsitate *absolutè*, quando tō verum vel falsum esse de ipsis dicitur sine ullō aliō vocabulō additō, ut cum dico: *Hæc propositio, ignis est calidus, est vera*. Vel, *hæc propositio, ignis est frigidus, est falsa*.

II. INTRINSECE. Illud denominatur *intrinsecè* ab alterō, in quō est illud, à quō denominationem habet e. gr. *ignis* à calorē denominatur *intrinsecè*, quia id, à quō denominatur, nempe *calor* est in igne; ita propositio à veritate denominatur, quia veritas est in propositione.

1. Cum appositiō tantum. Illud autem denominatur ab altero cum apposito, de quō prædicatur alterum in concretō & quidem cum aliō quôdam vocabulō additō e. gr. *Cadaver hominis* denominatur ab humanitate, cum appositiō, quia de cadavere prædicatur concretum; nempe *homo* cum aliō vocabulō additō, nempe *mortuus*, *cadaver enim*, nō dicitur *homo* *absolutè*, sed *homo mortuus*. Ita res ipsæ à veritate non dicuntur *veræ absolutè*, sed *veræ res*, sicut v. gr. *aurum*, *Hungaricum* non dicitur *verum*, sed *verum aurum*; *Alexander* non dicitur *verus absolutè*, sed *verus homo*.

2. Extrinsecè; illud autem denominatur ab alterō extrinsecè, cui alterum, à quō habet appellationem, non ineſt; sic *Deus* dicitur adorari, & sic denominatur ab adoratione extrinsecè, quia adoratio, à quā habet appellationem, est extra Deum. Ita res dicuntur *veræ res* à veritate, quæ non est in rebus, sed in propositionibus, cognitione intellectus, adeoque denominatio hæc est extrinseca.